

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

**Valoració de les aportacions presentades en el tràmit de consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia, i raons que han dut a desestimar-les, si és el cas**

---

**1.- Valoració general:**

El tràmit de consulta pública prèvia es va publicar l'11/11/2022 al portal <https://participa.gencat.cat/> amb un termini per fer aportacions d'1 mes (fins el 12/12/2022) <https://participa.gencat.cat/processes/Decret-Antirabia> , amb el següent contingut :

Preguntes per centrar les aportacions

- Creu que l'establiment de la obligatorietat de la vacuna antiràbica en els gossos , gats i fures pot esdevenir una eina efectiva per evitar la possible propagació de la malaltia a Catalunya?
- Quines altres mesures complementaries podrien ser adients per a minimitzar el risc d'introducció de la ràbia en el nostre territori i la seva propagació?

Grups als quals s'adreça la consulta

- Veterinaris/àries clínics/ques
- Col·legis veterinaris de Catalunya
- Associacions i federacions de caça
- Entitats municipals, comarcals i diputacions
- Associacions protectores dels animals
- Associacions de criadors d'animals de companyia

A través del Portal Participa s'han rebut un total de 9 aportacions, de les quals 7 s'han realitzat a títol individual i com a professionals veterinaris. La resta d'observacions han estat formulades per part d'entitats o associacions directament interessades en el contingut de la norma proposada.

També s'ha rebut una aportació a través de Petició Genèrica formulada per part del Departament de Gestió i Protecció Animal- Centre d'Acollida d'Animals de Barcelona, de l'Ajuntament de Barcelona.

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

## **2.- Valoració individual**

A continuació es realitza una transcripció i posterior valoració individualitzada de cadascuna de les aportacions.

### **2.1.- Observacions realitzades per part veterinaris/àries clínics/ques**

---

#### **Aportació núm. 1 formulada per Toni Clarià Martínez:**

*“Considero que es tindria que començar la primovacunació cap als 4 o 5 mesos. Als 3 mesos s'acaba la primovacunació de tetravalent i als 6 mesos es comença la vacunació de leishmània i d'aquesta manera no es carrega tant el calendari de vacunacions.*

*Els recordatoris vacunals posteriors haurien de seguir les recomanacions del fabricant de la vacuna.”*

#### **Aportació núm. 2 formulada per Anna:**

*“Com a veterinària, considero que en cas de que la vacuna antiràbica sigui obligatòria als animals de companyia, hauria de ser-ho en la freqüència que indiqui el laboratori de la mateixa vacuna, es a dir, si en el prospecte de la vacuna assegura que la immunitat es de mínim 3 anys, la vacuna s'hauria d'aplicar cada 3 anys. El que no estic d'acord és d'aplicar una vacuna anualment quan no és necessari.”*

#### **Aportació núm. 3 formulada per Sergi Forcano:**

*“Primovacunació: als 6 mesos de vida i segona dosi al cap d'un mes.*

*Revacunació segons prospecte del laboratori.*

*Els animals adults que es vacunin per primer cop, fer també dues dosis separades un mes.”*

#### **Aportació núm. 4 formulada per Eduard Pedrola Teixell:**

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

*“Com a veterinari clínic de petits animals recomanaria centrar-se en les recomanacions actualitzades de la WSAVA (World Small Animal Veterinary Association):*

*Primovacunació d'una sola dosi, als tres mesos d'edat.*

*Primera revacunació a l'any d'edat.*

*Posteriors revacunacions segons prospecte de cada vacuna (la majoria són triennals).”*

#### **Aportació núm. 5 formulada per Badó:**

*“Vacuna obligatòria triennial amb una primovacunació als tres mesos, amb dues dosis separades un mes. Llavors, cada tres anys. Considerar també com a primovacunació els no vacunats de fa més de tres anys.*

*Alguns tests serològics no passen el tall amb només una vacuna, amb el que representa econòmicament pel propietari (per això considero la primovacunació en dues dosis, igual com ho fan a França, tot i que no tots els animals s'hagin de testar).”*

#### **Aportació núm. 6 formulada per Angels Garcia:**

*Com a mesura complementària a l'obligatorietat de la vacunació antiràbica, i amb l'objectiu de tenir un major número d'animals de companyia identificats i controlats, és important que la regulació que es publiqui reculli l'obligació que l'administració de la vacuna no pugui ser anterior a la identificació de l'animal; és a dir que estiguin identificats prèviament. Encara trobem molts animals sense identificació.*

#### **Aportació núm. 7 formulada per MARIAGARCIAVET:**

*“Obligada en gossos, gats i fures entre els 3-6 mesos. La revacunació anual i després segons fitxa tècnica pot afavorir els animals immunosuprimits poden tenir immunització deficient, que no arriba als tres anys i són animals susceptibles de contagi. Caldria una unificació a nivell de totes les CCAA i notificació de les vacunes administrades pels veterinaris als serveis de Salut.”*

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

### Valoració del DACC:

S'accepten parcialment les al·legacions 1 a 7:

En la proposta de Decret s'indicarà que la primovacunació es realitzi entre els 3 i 6 mesos d'edat, d'acord amb el criteri del/de la veterinari/ària clínic/a que tracti l'animal. Després d'aquesta s'haurà de realitzar una vacunació de record als 12 mesos de la data de primovacunació, seguint les recomanacions de les *Guidelines Vaccination WSAVA 2016*.

Les vacunacions posteriors a la primovacunació i vacunació de record als 12 mesos de la primera, es realitzaran d'acord amb el prospecte de la darrera vacuna inoculada, on s'inclouen les característiques principals de la mateixa, com dosificació, efectes adversos, contraindicacions i en general tota la informació necessària per a un ús correcte de la vacuna.

En el cas de gossos, gats i fures que tenen previst realitzar un trasllat a països intracomunitaris o països tercers en els quals es requereixi una titulació d'anticossos determinada, el/la veterinari/ària clínic/a que tracti l'animal podrà optar a realitzar primovacunació amb dues dosis si ho considera necessari, però en cap cas serà d'obligat compliment aquesta pauta.

Si entre la darrera vacunació i la següent vacunació transcorre un temps superior a l'indicat en el prospecte que garanteixi el manteniment de la immunitat, caldrà tornar a començar amb la primovacunació i la dosi de record.

En tots els casos, els animals hauran d'estar identificats electrònicament abans de l'administració de la vacuna. L'art. 15.1 a) del *Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals* obliga que tots els gossos, gats i fures estiguin identificats amb un microxip homologat o altres sistemes que es puguin establir per via reglamentària.

La unificació normativa dins totes les Comunitats Autònomes no és competència de la Generalitat de Catalunya; hauria de ser el *Ministerio de Sanidad* o el *Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación* els que dins de les seves competències, intentessin unificar criteris. Actualment cada una de les CCAA té la competència per decidir si cal o no vacunar i sota quins criteris.



Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

## **2.2 Observacions realitzades per part de Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya**

### **“MANIFEST A FAVOR DE L'ELABORACIÓ D'UN PROJECTE DE DECRET DE VACUNACIÓ ANTIRÀBICA**

***El Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya manifesta que la vacunació antiràbica ha de ser obligatòria a Catalunya tal com ho és a la majoria de països d'Europa i a la majoria de les comunitats espanyoles.***

***El Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya (CCVC), els Centres Veterinaris (Consultori, Hospitals i Clíniques Veterinàries) i Entitats donen conformitat a la iniciativa de l'obligatorietat de la vacunació antiràbica a Catalunya.***

*La ràbia és una zoonosi mortal d'origen víric que suposa un greu problema per la salut pública en tot el món. Segons dades de l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OMSA), cada any moren fins a 59.000 persones per la malaltia. L'organització Mundial de la Sanitat Animal (OMSA), l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OIE), l'Organització de les Nacions Unides per l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i l'Aliança Mundial per al Control de la Ràbia (GARC) han establert el projecte mundial "Units contra la Ràbia", per elaborar una estratègia comuna amb l'objectiu d'erradicar la ràbia l'any 2030.*

*Aquesta estratègia es basa en la vacunació dels gossos, en l'educació per a una tinença responsable i en una política de control dels gossos de carrer que parteixi de la correcta identificació dels animals de companyia.*

*L'any 2021 vàrem constatar novament l'increment del risc. Per una banda, els veterinaris de Melilla ens alerten de l'increment de casos en aquesta ciutat, essent un risc per les persones que cada any es traslladen a l'Estat Espanyol, especialment a l'estiu. Per altra banda, l'estiu passat es va detectar a Catalunya, concretament a la demarcació de Girona, un animal amb simptomatologia de ràbia, que va comportar la vacunació de tot el personal de la clínica on va ser atès.*

*Aquest any 2022 és quan el risc ha estat més elevat: l'arribada de refugiats procedents d'Ucraïna ha comportat l'arribada d'animals de companyia d'un país on la ràbia és endèmica i tot el que ha comportat per la gestió sanitària d'aquests animals amb la col·laboració dels veterinaris clínics.*

*Davant de tots aquests precedents i de la situació actual, reiterem la necessitat de declarar obligatòria la vacuna antiràbica a Catalunya, que és, en definitiva, una acció per la prevenció, el benestar i la salut dels animals, per garantir la salut global del món.*



Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

## **ACTUACIONS DE L'OMS**

*L'Organització Mundial de la Salut (OMS), l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OMSA) han prioritzat la ràbia en el marc de l'enfocament «Una salut». L'OMS continua fomentant la prevenció de la ràbia en l'ésser humà mitjançant l'eliminació de la ràbia canina, les estratègies de prevenció de les mossegades de gossos i l'ús més ampli de la via intradèrmica a la profilaxi posterior a l'exposició per reduir el volum de vacuna utilitzat i, per tant, el cost de les vacunes derivades de cultius cel·lulars, d'un 60% a un 80%.*

## **CONSIDERACIONS**

*L'Organització Col·legial Veterinària reclama l'obligatorietat de la vacunació antiràbica a tot el territori espanyol. Cal advertir també que, a Espanya, hi ha virus de la ràbia en ratpenats, per la qual cosa es recomana no manipular aquests animals sense protecció i tan sols per personal expert. Recordem: Prevenir abans que curar. Refent a les qüestions que la consulta pública s'exposa per centrar les aportacions són;*

**- Creu que l'establiment de l'obligatorietat de la vacuna antiràbica en els gossos, gats i fures pot esdevenir una eina efectiva per evitar la possible propagació de la malaltia a Catalunya?**

*La ràbia és considerada com una de les zoonosis més important del món. En aquests moments a Espanya hi ha un alt risc epidemiològic a causa dels casos reportats de Ceuta i Melilla que es van comunicant contínuament, les recents crisis migratòries com el cas d'Ucraïna on Catalunya és la segona Comunitat on més refugiats han arribat a Espanya, l'entrada i/o comerç il·legal d'animals menors de 3 mesos i 21 dies sense vacunar procedents de països de la UE i/o tercers països on la ràbia és endèmica i el Lyssavirus europeu (EBLV-1, RBLV-2) que està circulant entre els ratpenats insectívors de diferents espècies i que s'ha detectat en diverses zones geogràfiques d'Espanya.*

*Per tot l'anterior comentat, l'obligatorietat de la vacunació antiràbica cobrirà la salut animal i la salut humana dins del concepte One health – una sola salut.*

**- Quines altres mesures complementàries podrien ser adients per a minimitzar el risc d'introducció de la ràbia en el nostre territori i la seva propagació?**

*El decret legislatiu 2/2008 de la Llei de protecció dels animals exposa en l'article 4, apartat 1, que les persones propietàries i les posseïdores d'animals han de mantenir-los en bones condicions higienicosanitàries, de benestar i de seguretat, d'acord amb les característiques*

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

*de cada espècie i en l'apartat 2, La persona posseïdora d'un animal ha de donar-li l'atenció veterinària bàsica per garantir-ne la salut.*

*Per això, és important la prevenció per minimitzar el risc amb unes bones condicions higienicosanitàries que es tradueix amb un pla vacunal on la vacuna antiràbica ha d'estar present per garantir i protegir la salut de les persones i dels animals en considerar-se una malaltia zoonòtica.”*

#### Valoració del DACC

El departament es mostra d'acord amb totes les aportacions realitzades per part d'aquesta entitat.

#### **2.3 - Observacions realitzades per part de l'Ajuntament de Barcelona-Departament de Gestió i Protecció Animal- Centre d'Acollida d'Animals de Barcelona**

**“ - Creu que l'establiment de la obligatorietat de la vacuna antiràbica en els gossos , gats i fures pot esdevenir una eina efectiva per evitar la possible propagació de la malaltia a Catalunya?**

*La vacunació antiràbica hauria de ser obligatòria en el cas dels gossos però no en gats i fures. En aquestes darreres dues espècies, la vacunació hauria de ser recomanable però no obligatòria, ja que la majoria d'ells no tenen accés a l'exterior i per tant, la seva capacitat com a transmissors de la malaltia esdevé mínima.*

*A més a més, en el cas dels gats, augmentaria el risc de patir VAS (Vaccine-associated sarcoma)<sup>1</sup>, ja que la vacuna de la ràbia és de les que estan descrites com una de les causes iniciadores de sarcoma associat a la vacunació.*

*La vacuna de la ràbia en gats s'hauria d'evitar injectar a la zona interescapular i fer-ho, preferiblement, a zones com extremitats posteriors o inclús la cua. Aquesta recomanació és per facilitar l'exèresi del sarcoma en cas d'aparició (amb l'amputació de la cua o de l'extremitat afectada). Per això, creiem que no és necessari exposar als gats a aquesta vacuna valorant el risc-benefici de la vacunació.*

**- Quines altres mesures complementàries podrien ser adients per a minimitzar el risc d'introducció de la ràbia en el nostre territori i la seva propagació?**

➤ *Control fronterer dels animals que es desplacen en cotxe.*



Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

- *Registre a l'arxiu d'identificació de la vacunació anual de la ràbia, associat al microxip de l'animal.*
- *Identificació mitjançant xapa identificativa, que canvia de color cada any. Aquesta s'hauria de lliurar pel veterinari en el moment que realitza la vacunació. Així, amb aquest mètode, es pot identificar d'una manera àgil, l'estat vacunal de l'animal. Aquest mètode ja s'aplica a altres comunitats autònomes, com és el cas d'Andalusia."*

#### Valoració del DACC:

El DACC està parcialment d'acord amb les observacions. La intenció és instaurar la vacuna obligatòria per a gossos. S'està estudiant la manera en que funcionarà la obligatorietat en el cas de gats i fures. Pot ser que s'indiqui que és recomanable, especialment en animals que fan vida parcialment o totalment a l'exterior dels habitatges, o potser s'indicarà la seva obligatorietat només per aquests casos i voluntària per la resta. En tot cas s'estudiaran totes les possibilitats i és consultarà a les persones interessades abans de establir una o altra opció.

Tanmateix es podrà preveure que, en el cas en que la situació epidemiològica i valoració del risc ho requereixi, es podrà establir la vacunació obligatòria en gats, fures i/o altres espècies.

Com en el cas dels gossos, la vacuna de la ràbia podria ser obligatòria en els moviments cap a països intracomunitaris o tercers, d'acord amb les normatives dels països de destí.

S'especificarà l'obligatorietat d'identificar amb microxip homologat els animals a vacunar, tot i que l'art. 15.1 a) del Decret legislatiu 2/2008 ja obliga que tots els gossos, gats i fures estiguin identificats amb xip.

El que no inclourà el decret és la placa identificadora que canvia de color cada any, ja que les pautes vacunals de revacunació dependran de la fitxa tècnica de la darrera vacuna administrada.

L'art. 14.7 de l'esmentat DL 2/2008 ja estableix l'obligatorietat que gossos, gats i fures duguin una placa identificadora als espais públics.

#### **2.4 – Observacions formulades per part Jordi Casal en nom de professors de Sanitat animal de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona:**

*“Creiem que la vacunació obligatòria de ràbia a Catalunya no està suficientment justificada des d'un punt de vista científic, ja que el risc d'entrada del virus és molt baix tal com demostra la situació dels darrers anys a Europa i com es pot llegir en el document adjunt:*





Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

*Els següents professors de Sanitat animal de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona:*

*Jordi Casal, Catedràtic d'Universitat*  
*Enric Mateu, Professor Titular*  
*Mariano Domingo, Catedràtic d'Universitat*  
*Marga Martín, Catedràtica d'Universitat*  
*Alberto Allepuz, Professor Agregat*  
*Martí Cortey, Professor Agregat*

*Volem fer uns cometaris en relació al projecte de decret de vacunació antiràbica:*

**- Creu que l'establiment de la obligatorietat de la vacuna antiràbica en els gossos , gats i fures pot esdevenir una eina efectiva per evitar la possible propagació de la malaltia a Catalunya?**

*La vacunació de la població és una de les mesures més efectives per lluitar contra les malalties en sanitat animal i en salut humana. És útil tan per reduir la incidència de malalties presents en un territori com per evitar-ne la introducció en cas d'amenaça.*

*L'any 2012, les principals organitzacions internacionals varen definir un pla per aconseguir l'erradicació mundial de la ràbia transmesa per gossos l'any 2030. Aquest pla es basa principalment en tres pilars: la vacunació dels gossos, l'educació de la població i l'aplicació dels tractaments post-exposició. El més efectiu per a l'erradicació és, sens dubte, la vacunació, conjuntament amb una bona informació i educació de la població sobre la seva importància, mentre que els tractaments post-exposició i part de l'educació estan més dirigides a evitar el contagi a les persones.*

*Quan va començar el programa hi havia encara més de 100 països amb casos de ràbia. La recomanació de la WOA (abans OIE) era, i és, crear i reforçar programes vacunals en els països on la malaltia és encara endèmica.*

*A Catalunya, la ràbia ja es va erradicar fa més de mig segle gràcies a una campanya molt seriosa i intensa de vacunació i al control dels gossos rodamóns. Per tant, en la situació actual la vacunació només es pot entendre com a mesura preventiva per evitar la malaltia dels gossos, i eventualment d'altres espècies com els gats, en cas d'entrada del virus des de l'exterior del país. Per tant, per a poder valorar si la vacunació seria una mesura efectiva de prevenció el que cal plantejar en primer lloc és quin és el risc d'entrada, i quines són les conseqüències que hi hauria en cas de que es presentés un cas de ràbia importat.*



Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

*El risc, avaluat de manera rigorosa és molt baix: En un estudi fet l'any 2010, vàrem avaluar el risc d'entrada de la ràbia a Europa per gossos vinguts del Marroc, que era – i segueix essent - l'origen més probable. En aquell moment el risc era del 0.21 per any. Es va avaluar també el risc en el cas d'una comprovació real de que tots els gossos que entressin a la Unió Europea tinguessin el certificat conforme tenen anticossos enfront del virus, mesura que es començava a aplicar en aquells moment. Aquesta simple mesura redueix el risc d'introducció 270 vegades.*

*Si mirem les dades reals, en els darrers 7 anys hi ha hagut 4 casos en gossos a Europa, 3 a França en gossos procedents del Marroc, i un a Alemanya procedent de Turquia, tots ells entrats il·legalment. En aquest mateix període de temps, hi ha hagut 8 casos en humans (un d'ells a Espanya), tots ells en persones que s'havien infectat fora de la UE.*

*Cal dir que la vacunació no té cap efecte sobre el risc d'introducció de la ràbia, ja que aquesta es produirà per l'entrada d'un gos no vacunat o vacunat però no protegit. En ambdós casos, ha de ser una introducció clandestina ja que la llei actual no permet l'entrada d'aquests animals. Potencialment podria tenir un efecte sobre la disseminació, però l'experiència a la Unió Europea mostra que en els darrers 20 anys, cap de les introduccions il·legals de gossos infectats no ha resultat en la transmissió de la ràbia a cap animal autòcton. A la vista del que ha passat en aquests anys, de la càrrega econòmica que suposa per la ciutadania, i tenint en compte que la malaltia està en regressió en els països endèmics, la vacunació de ràbia a Catalunya no està justificada des del punt de vista sanitari.*

**- Quines altres mesures complementàries podrien ser adients per a minimitzar el risc d'introducció de la ràbia en el nostre territori i la seva propagació?**

*Com hem comentat, la vacunació no té cap efecte sobre el risc d'introducció de la ràbia. Hi ha dos mesures molt més efectives i barates, com són la informació i la vigilància. En el treball citat abans, es va determinar que el risc més elevat d'introducció de la ràbia era degut als ciutadans europeus que adoptaven un gos al Marroc (59%). Aquest és un dels aspectes que es pot millorar amb la informació, fent que els viatgers siguin conscients del risc que comporta adoptar un gos en un país endèmic. La vigilància és l'altre aspecte clau. Així es va demostrar amb la crisi d'Ucraïna on la capacitat de reacció va permetre vacunar els gossos que venien d'aquest país i que realment suposaven un risc.”*

#### Valoració del DACC:

Si bé és cert que el risc d'introducció de la ràbia a Catalunya és força baix, no és menys cert que l'entrada de persones d'altres països amb els seus animals de companyia crea un risc per a les persones i animals ja residents a Catalunya, si aquests no estan immunitzats.

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Si els gossos residents a Catalunya estan vacunats, l'entrada (il·legal o legal) d'animals infectats procedents de països on la Ràbia és endèmica, no representa un risc tan elevat de transmissió de la infecció que si la població de destí no ho està. Així mateix, s'evitaria haver d'emprendre un seguit d'actuacions de contingència del virus que poden generar un elevat rebuig social, com pot ser el sacrifici d'animals no immunitzats que han contactat amb un animal sospitós d'estar infectat.

Amb un objectiu a mig termini (2030) d'erradicar la Ràbia al món, els països que som lliures de ràbia terrestre hem de seguir fent un esforç per poder garantir l'arribada a aquest objectiu.

El 2022 la gestió sanitària i la despesa per a l'administració ha estat molt complicada i difícil de controlar, tot i la col·laboració dels/de les veterinaris/àries clínics/ques, en el cas de les entrades d'animals procedents d'Ucraïna a causa, precisament, de l'elevat risc que comportava la seva introducció (control domiciliari, seguiment, vacunació, etc.), ja que ha comportat l'arribada d'animals de companyia d'un país on la ràbia és endèmica sense les garanties sanitàries establertes. Tot i l'esforç en la gestió i control d'aquests animals, tant econòmic com de recursos humans, n'hi ha hagut alguns que no s'han arribat a localitzar mai. Per sort no ha vingut cap animal infectat, però les conseqüències per a la salut animal i la salut pública haguessin pogut ser molt greus si això no hagués sigut així, ja que no tenim la població canina protegida enfront la ràbia i per tant el risc de propagació i descontrol és molt més elevat que si tinguéssim una cobertura vacunal adequada.

A banda d'aquesta situació excepcional, però que pot repetir-se o alguna situació similar, existeix l'entrada il·legal de mascotes provinent de països amb ràbia, nombre que no es pot determinar perquè molts no es detecten. Per tant, les conseqüències en situacions excepcionals d'emergència per risc sanitari són molt més difícils de gestionar que tenir tots els gossos residents a Catalunya vacunats.

Certament tenir una població d'animals d'una espècie determinada vacunada contra una malaltia no impedeix la introducció d'aquesta en el territori. Però sí que minimitza en funció de la efectivitat de la vacuna, la propagació de la malaltia en el territori.

Respecte a les observacions formulades i els estudis realitzats en el 2010, cal compartir algunes reflexions respecte la situació actual i les possibles evolucions de la mateixa i com pot afectar a possibles escenaris sanitaris futurs:

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

## En un marc global

Segons dades de l'informe Perspectives de la Població Mundial les Nacions Unides, la població mundial ha arribat als 8000 milions a final de 2022. L'any 2010 es va estimar en 6,96 milions.

Les últimes projeccions de les Nacions Unides, publicades amb motiu del Dia Mundial de la Població suggereixen que el nombre d'habitants del planeta podria arribar al voltant de 8500 milions en 2030 i 9700 milions en 2050.

(<https://www.un.org/es/desa-es/la-poblaci%C3%B3n-mundial-llegar%C3%A1-8000-millones-en-2022#:~:text=La%20poblaci%C3%B3n%20mundial%20alcanzar%C3%A1%20los,poblado%20del%20mundo%20en%202023>)

Segons dades també de Nacions Unides el numero de emigrants a Europa ha augmentat de 70,6 milions al 2010 a 86,7 milions al 2010 (<https://worldmigrationreport.iom.int/wmr-2020-interactive/?lang=ES#:~:text=Globalmente%2C%20el%20n%C3%BAmero%20estimado%20de,con%20creces%20la%20de%201970.>)

Aquest augment en els darrers 10-12 anys ant de població a nivell mundial (13%) com de migració a Europa (18,5%) comporta afegit que els moviments migratoris i de desplaçaments de persones (per diferents motius) sigui considerablement superior al de fa uns anys enrere i que les perspectives poden apuntar a un augment mes o menys significatiu en les propers anys.

Adicionalment situacions esdevingudes i no previstes com poden ser conflictes bèl·lics, climàtics, desastres naturals o crisis econòmiques, poden augmentar el fluxos d'aquests desplaçaments, superant qualsevol previsió.

Els països de la Unió Europea (UE) formen un territori on es permet la lliure circulació de persones i mercaderies. Per tant qualsevol possible risc sanitari vinculat a persones i animals de companyia existent en territoris adjacents a la UE, en cas d'entrada dins del territori, la propagació del risc pot ser molt ràpida precisament degut a la lliure circulació de persones.

## Nacional

Segons dades de l'Associació Nacional de Fabricants d'aliments per animals de companyia el cens de gossos a l'estat espanyol esta actualment al voltant de 9,3 milions de gossos, suposa un augment del 38% respecte els 3 anys anteriors, període previ a al pandèmia. <https://www.anfaac.org/datos-sectoriales/>



Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Al respecte també indicar que un augment del número de gossos, suposa que davant d'un percentatge de gossos abandonats i/o ensalvatgits mes o menys estable, també suposarà en números absoluts un augment d'aquests animals abandonats.

Durant els darrers anys s'ha constatat un augment de població que realitza activitats lúdiques esportives en el medi natural, essent segons la "ENCUESTA DE HÁBITOS DEPORTIVOS 2022" del ministeri de cultura i esport del govern d'Espanya, el senderisme i el montanisme l'esport que més ha augmentat i que més es practica en el nostre territori.

<https://www.culturaydeporte.gob.es/dam/jcr:23953a00-9cf8-487c-98c7-f2fbc43e4e6b/encuesta-de-habitos-deportivos-2022.pdf>

Una part important d'aquesta població que practica aquest esport pot anar acompanyada dels seus animals de companyia, principalment gossos. Augmenta la possibilitat d'interacció entre persones, gossos i altres animals del medi com guineus i altres carnívors.

Catalunya disposa d'una superfície forestal del 63,8 % de tota la seva superfície (<https://www.idescat.cat/indicadors/?id=anuals&n=10547&tema=terri> ). Per tant representa una part significant de territori, on pot permetre el desplaçament de espècies de fauna salvatge procedents d'altres regions com pot ser per exemple el llop des del Sud de França i nord d'Itàlia.

Si malauradament es dones el cas d'una persona mossegada per un gos o un altre animal infectat per ràbia, precisament per la seva evolució fatal sinó es prenen les mesures terapèutiques urgents, crea una alarma social que obliga a les autoritzats competents a implementar totes les actuacions preventives possibles per a minimitzar aquest risc. Disposar d'una cobertura immunològica adient entre la població de gossos del nostre territori, en consonància amb altres comunitats autònomes, minimitza el risc de propagació de la malaltia.

Òbviament la vacunació contra la ràbia, i qualsevol altra malaltia, ha d'anar necessàriament acompanyada de campanyes de comunicació i sensibilització tant als propietaris de mascotes, societat en general i a totes les persones que es traslladin cap a altres països i/o s'estableixin temporal o definitivament a Catalunya.

Tenint en compte tots aquests precedents, la situació actual, que tenim les eines per una protecció 100% eficaç i les conseqüències per a la salut humana i la salut pública en cas d'entrada de la ràbia, reiterem la necessitat de declarar obligatòria la vacuna antiràbica a Catalunya, que és, en definitiva, una acció per la prevenció, el benestar i la salut dels animals, per garantir la salut global del món.

Per tot l'exposat no es pot acceptar l'observació proposada. Malgrat això, quan el DACC ja hagi redactat un primer text de la norma, s'obrirà un nou procés per fer aportacions i comentaris sobre l'esborrany abans de la seva aprovació definitiva. Com a part interessada

Projecte de Decret pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia

Elaborat per la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

tindreu dret a participar i a disposar de la informació necessària en el seu desenvolupament i així està previst durant el procés d'elaboració.

Directora general d'Agricultura i Ramaderia